

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/59/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817205431
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3817205431.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Olgy Lichnerovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenú R. práce, sociálnych vecí a rodiny F., dieťa rodičov G. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. A. Q. č. XXX a S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. A. Q. č. XX, o návrhu otca na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. júna 2017, č. k. 14P/14/2017-55, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zvýšil vyživovaciu povinnosť matky k maloletej D. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 170,- eur mesačne, počnúc dňom 22.03.2017 s tým, že zvýšené výživné je matka povinná poukazovať otcovi mesačne vopred, najneskôr do 25. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca. Vo výroku II. určil zameškané výživné na maloletú D. za obdobie od 22.03.2017 do 16.06.2017 vo výške 228,50 eur a povolil ho matke zaplatiť v mesačných splátkach po 22,85 eur, pričom prvá splátka je splatná do 25. dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku a ďalšie splátky spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pričom neuhradením čo aj jednej splátky sa stáva zročným celý dlh. Vo výroku III. vo zvyšnej časti návrh otca zamietol. Vo výroku IV. rozhodol, že týmto mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/45/2016-53 zo dňa 20.10.2016 a vo výroku V. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil podľa § 62 ods. 1/, 2/, 4/, 5/, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1/, 3/ Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že maloletá D. pochádza z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 10P/39/2015-51 zo dňa 20.10.2015. Maloletá bola zverená na čas po rozvedení do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný platiť maloletej výživné v sume 90,- eur mesačne. Rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 10P/42/2016-53, zo dňa 20.10.2016 bola schválená dohoda rodičov maloletej, na základe ktorej maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zviazaná platiť výživné v sume 90,- eur. V tom čase bola matka maloletej dlhodobo práceneschopná (od marca 2016) a jej príjmom bolo len nemocenské, s denným vymeriavacím základom 15,37 eur, t.j. príjem cca 461,- eur mesačne. V súčasnosti maloletá stále navštevuje Strednú odbornú školu obchodu a služieb v Prievidzi, odbor čašníka - servírka. Otec vynakladá na maloletú podľa svojho vyjadrenia v súčasnosti tieto mesačné náklady: cestovné do školy a na prax 1,6 eur x 21 dní, strava 180,- eur, hygienické potreby 20-30 eur, telefón 25,- eur, oblečenie a obuv 30,- eur, vreckové 10-15 eur. Matka maloletej v súčasnosti, po ukončení dlhodobej práceneschopnosti, opäť pracuje. V práci dosahuje priemerný čistý mesačný príjem v sume 650,- eur. Bol jej priznaný aj čiastočný invalidný dôchodok v sume 213,90 eur mesačne. Mesačné

náklady matky sú nasledovné: inkaso: 120,- eur, strava 200,- eur, cestovné do zamestnania: 35,- eur, pôžička od zamestnávateľa 62,50 eur, splátka 100,- eur spoločnosti Allianz do novembra 2017, poistenie školáčik 11,34 eur, telefón 31,80 eur, doplatok na lieky a výživové doplnky cca 7,- eur, hygienické a čistiace potreby, výdavky spojené s domácnosťou cca 20,- eur. Otec maloletej je zamestnaný, jeho čistý priemerný mesačný zárobok za posledných 12 mesiacov je 599,68 eur. Jeho mesačné výdavky sú: inkaso 110,- eur, strava 200,- eur, obedy u zamestnávateľa 25,- eur, stavebné sporenie 65,10 eur, cestovné 35,- eur, internet a telefón 20,- eur, lieky 10,- eur, domácnosť cca 50-70 eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od posledného rozhodovania o výživnom sa zmenili pomery na strane matky. Zmena pomerov spočíva v tom, že matka sa po skončení dlhodobej práceneschopnosti vrátila do zamestnania. Jej predchádzajúci príjem, z ktorého vychádzal súd naposledy pri určení výživného bol približne 461,-EUR mesačne. Súčasný príjem je približne 863,90 eur mesačne. Pomery na strane maloletej sa od posledného rozhodovania o výživnom podstatne nezmenili. Podľa názoru súdu, aktuálna zmena pomerov matky je dôvodom na zvýšenie výživného. Podľa výpočtu súdu je príjem matky v súčasnosti 1,87 krát vyšší oproti jej predchádzajúcemu príjmu. Pokiaľ súd berie do úvahy skutočnosť, že výdavky maloletej sa odvtedy podstatne nezmenili a že výživné má v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča, je podľa názoru súdu dôvodné zvýšiť výživné primerane k nárastu príjmu matky. Súd teda pôvodnú sumu výživného 90,- eur zvýšil 1,87 krát a určil výživné v sume 170,- eur mesačne s účinnosťou od 22.03.2017, t.j. od podania návrhu. Výživné bolo zvýšené o sumu 80,- eur. Zameškané výživné za obdobie od 22.03.2017 do vyhlásenia rozsudku dňa 16.06.2017 je v sume 228,50 eur. Ide o zvýšené výživné za 10 dní mesiaca marec 2017 (80,- eur/31 x 10 = 25,80 eur) 2 x 80,- eur za mesiace apríl a máj 2017 a za 16 dní mesiaca jún 2017 (80 eur/30 x 16= 42,70 eur). Súd uložil matke povinnosť zaplatiť zameškané výživné v splátkach po 22,85 eur, ktoré budú splatné spolu s bežným výživným. Návrh otca v časti, ktorá prevyšovala súdom určené výživné, zamietol. Súd vzhľadom na ustanovenie § 52 CMP, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriзнаl nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

2. Proti tomu rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa, navrhla ho zmeniť a návrh otca na zvýšenie výživného zamietnuť. Dôvodila tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, nakoľko súd nedostatočne zistil skutočný stav vecí a na základe toho nesprávne rozhodol. Mala za to, že súd prvej inštancie sa dôkladne nevysporiadal s jej majetkovými pomermi, a to najmä v časti jej nákladov, i keď túto povinnosť v zmysle čl. VI. CMP mal. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti neskúmal jej náklady na lekárov a lieky, ošatenie a obuv, smeti, poistenie, či iné bežné náklady. Tiež s ohľadom na to, že má priznaný invalidný dôchodok, mal podľa jej názoru súd podrobne skúmať jej výdavky spojené s nákladmi na lekársku starostlivosť. Poukázala na to, že súd sa nevysporiadal s tvrdením otca, ktorý uviedol, že s ním žije v spoločnej domácnosti plnoletý syn, ktorý je zárobkovo činný a ktorý by mal podľa jej názoru sa podieľať na nákladoch spoločnej domácnosti. Zároveň mal súd prihliadnuť na to, že maloletá si privyrába brigádami a taktiež k tomu, že maloletej hradí poistenie a túto sumu pri určení výšky vyživovacej povinnosti mal zohľadniť, nakoľko sa týmto spôsobom podieľa na nákladoch maloletej. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné zopakovať dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu vecí.

3. Otec maloletého dieťaťa sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že určenú výšku zvýšeného výživného považuje za primeranú k potrebám maloletej a navrhol napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že k podstatnej zmene pomerov, akú má na mysli zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine, došlo na strane matky maloletého dieťaťa. Zmena pomerov na strane matky spočíva v tom, že matka sa po skončení dlhodobej práceneschopnosti vrátila do zamestnania. Jej predchádzajúci príjem, z ktorého súd naposledy pri určení výživného vychádzal, bol približne 461,- eur mesačne, pričom súčasný príjem predstavuje 863,90 eur mesačne. Pomery na strane maloletej sa od posledného rozhodovania o výživnom podstatne nezmenili. S

prihliadnutím k tomu, že príjem matky v súčasnosti je 1,87-krát vyšší oproti jej predchádzajúcemu príjmu, zvýšil primerane k nárastu príjmu matky pôvodnú sumu výživného 90,- eur na sumu 170,- eur mesačne s účinnosťou od 22.03.2017, t.j. od podania návrhu.

7. Odvolací súd tento právny záver súdu prvej inštancie považuje za správny.

8. Po preskúmaní námietok, ktoré boli v odvolaní matkou vznesené, sa odvolací súd aj v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam matky dodáva nasledovné:

9. Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

10. Ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa totiž určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku detí. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov súvisiaca s vekom detí a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na ich výživu a môže nastať aj zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť. V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia, s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné.

11. Súd prvej inštancie porovnal pomery rodičov a maloletého dieťaťa v čase poslednej úpravy o výživnom vykonanej rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/42/2016-53 zo dňa 20.10.2016, ktorým bolo určené výživné matky na základe rodičovskej dohody na maloletú D. v sume 90,- eur mesačne, zo súčasnými pomermi rodičov a maloletého dieťaťa a správne dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nastala podstatná zmena pomerov na strane matky, ktorá opodstatňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletú D.. V čase posledného rozhodnutia súdu o určení výživného otec dosahoval priemerný mesačný zárobok 542,- eur, matka bola dlhodobo práceneschopná (od marca 2016), jej príjmom boli len nemocenské dávky vo výške 461,- eur mesačne. Maloletá D. navštevovala 2. ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb v F.. V súvislosti s návštevou školy otec jej hradil cestovné náklady do školy v sume 1,60 eur denne, náklady na stravu 150,- eur mesačne, hygienické potreby 20-30 eur, vreckové 10-15 eur, oblečenie a obuv mesačne cca 30 eur. Rodičia okrem maloletej D. inú vyživovaciu povinnosť nemali. Matka maloletej po ukončení dlhodobej práceneschopnosti od 21.11.2016 opäť pracuje, dosahuje priemerný mesačný zárobok v sume 650,- eur. Matke bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok vo výške 213,90 eur, takže jej celkový mesačný príjem predstavuje 863,- eur. Podľa tvrdení matky jej mesačné náklady predstavujú inkaso 120,- eur, výdavky na stravu 200,- eur, cestovné do zamestnania 35,- eur, pôžička od zamestnávateľa 62,50 eur, splátka 100,- eur spoločnosti Allianz do novembra 2017, poistenie 11,34 eur, telefón 31,80 eur, doplatok na lieky cca 7,- eur, výdavky spojené s domácnosťou cca 20,- eur s tým, že od júna 2017 bude bývalému manželovi splácať po 100,- eur mesačne počas 30 mesiacov pohľadávku otca voči starej matke, ktorú však mieni matka dobrovoľne platiť. Otec maloletej D. dosahuje priemerný mesačný zárobok 599,60 eur, jeho mesačné výdavky predstavujú inkaso 110,- eur, strava 200,- eur, obedy u zamestnávateľa 25,- eur, stavebné sporenie 65,10 eur, cestovné 35,- eur, internet a telefón 20,- eur, lieky 10,- eur, domácnosť cca 50-70 eur. Pokiaľ ide o pomery na strane maloletej D., tieto sa od poslednej úpravy výživného nezmenili, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie stále navštevovala 2. ročník Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Prievidzi, odbor čašník - servírka. Na základe takto zistených pomerov na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa, sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy výživného nastala podstatná zmena pomerov na strane matky, ktorá opodstatňuje

zvýšenie výživného zo strany matky maloletého dieťaťa. Od poslednej úpravy výživného sa príjem matky zvýšil o 402,- eur mesačne. Na základe takto zisteného skutočného stavu vecí súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v schopnostiach a možnostiach matky je platiť zvýšené výživné vo výške 170,- eur mesačne s účinnosťou od 22.03.2017, t.j. od podania návrhu na zvýšenie výživného.

12. K námietke matky uvedenej v podanom odvolaní, že súd prvej inštancie neskúmal jej výdavky vynakladané na lekársku starostlivosť, odvolací súd uvádza, že matka v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní nezdokladovala zvýšené výdavky na lieky, v písomnom vyjadrení k návrhu otca na zvýšenie výživného sama uvádzala, že doplatok na lieky a výživové doplnky vynakladá vo výške cca 7 eur mesačne. Pokiaľ matka ďalej namietala, že súd neprihliadal na príjem maloletej D. z brigádnickej činnosti, k tomu je potrebné uviesť, že sa jedná o príležitostný príjem maloletej D., na ktorý nie je možné pri určovaní výživného zo strany povinného rodiča prihliadať. Pokiaľ matka poukazovala ďalej v odvolaní na skutočnosť, že dcére platí poistenie, odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o jej slobodné rozhodnutie, ktoré však nemôže ovplyvniť výšku súdom určeného výživného na maloleté dieťa. Z ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine vyplýva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Je nesporné, že poistenie nie je nevyhnutným výdavkom, ktorý matka vykladá, hoci aj v prospech maloletého dieťaťa. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolacie námietky matky za nedôvodné.

13. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

15. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).